

Vitaliy Nagirnyy

**URZĘDNICY ZIEMI KIJOWSKIEJ
OD DRUGIEJ POŁOWY XI
DO PIERWSZEJ POŁOWY
XIII WIEKU
Studium prozopograficzne**

Kraków 2021

Recenzenci:

prof. dr hab. Krzysztof Stopka

prof. dr hab. Myroslav Voloshchuk

Redakcja i korekta:

Mateusz Czarnecki

Copyright by Vitaliy Nagirnyy

Copyright by Uniwersytet Jagielloński

Copyright by Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”

Publikacja wydana ze środków Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

ISBN 978-83-66304-81-9

Na okładce: Pieczęć Ratibora (koniec XI – początek XII w.). Muzeum Szeremetiewów.
Kolekcja sfragistyczna. Sygn. VP-1101

Projekt okładki:

F.H.U. Mykom

Skład i łamanie:

Studio Poligraficzne Dorota Słomińska

Kraków, tel. 602 677 488

Druk i oprawa:

Poligrafia Salezjańska

ul. Michała Bałuckiego 8, 30-318 Kraków, tel. 12 266 40 00

Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”

z siedzibą w Instytucie Historii UJ

ul. Gołębia 13, 31-007 Kraków

www.iagellonica.com.pl

Spis treści

Wstęp	11
I. Uwagi o stanie badań, źródłach i metodologii	17
1. Zarys stanu badań	17
2. Źródła	21
3. Metodologia	31
II. Struktura urzędnicza ziemi kijowskiej	43
1. Zarys dziejów ziemi kijowskiej	43
2. Urzędy ziemi kijowskiej	48
III. Biogramy urzędników	79
1. Tysięcznicy	79
1.1. Kijów	79
1.1.1. Kosniaczko	79
1.1.2. Jań Wyszaticz	84
1.1.3. Putiata	92
1.1.4. Ratibor	97
1.1.5. Dawid Jarunowicz	107
1.1.6. Uleb	110
1.1.7. Łazor Sakowski	113
1.1.8. Grzegorz Chotowicz	118
1.1.9. Iwan Sławnowicz	121
1.1.10. Dmitr	124
1.1.11. Dmitr Jejkowicz/Jemkowicz	128
1.2. Białogród	133
1.2.1. Prokopij	133
1.2.2. Sławon Borysowicz	134
1.3. Wyszogród	140
1.3.1. Radilo	140
1.4. Miejsce nieznane	143
1.4.1. Raguił Dobrynicz	143
2. Wojewodowie	149
2.1. Kijów	149
2.1.1. Jań	149
2.1.2. Iwanko Zacharicz Kozarin	150
2.1.3. Iwan Wojtiszcz	154
2.1.4. Foma Ratiboricz	159

2.1.5. Szwarno	163
2.1.6. Żyrosław [Iwankowicz]	173
2.1.7. Jerzy Nesterowicz	178
2.1.8. Jakun	180
2.1.9. Żyrosław Nażyrowicz	182
2.1.10. Wołodysław Lach	186
2.1.11. Roman Nezdylowicz	191
2.1.12. Daniel Nażyrowicz/Żyrowicz	194
2.2. Białogród	196
2.2.1. Łazor	196
2.3. Trepol	198
2.3.1. Borys Zacharicz	198
2.3.2. Sdesław Żyrosławowicz	202
2.4. Torczesk	207
2.4.1. Wołodysław	207
3. Dworski	210
3.1. Kijów	210
3.1.1. Oleksa	210
4. Łożniczy	212
4.1. Kijów	212
4.1.1. Iwanko Frołowicz	212
5. Stolnik	214
5.1. Kijów	214
5.1.1. Jerzy	214
6. Posadnicy	215
6.1. Wyszogród	215
6.1.1. Cziudin	215
6.2. Torczesk	221
6.2.1. Wyszko	221
6.3. Bohusław	222
6.3.1. Nieznany posadnik	222
6.4. Korsuń	223
6.4.1. Nieznany posadnik	223
6.5. Kaniów	223
6.5.1. Nieznany posadnik	223
6.6. Trepol	223
6.6.1. Nieznany posadnik	223
6.7. Miejsce nieznanne	223
6.7.1. Nieznani posadnicy	223
7. Ciwuni	224
7.1. Kijów	224
7.1.1. Nieznani ciwuni	224
7.1.2. Ratsza	225
7.1.3. Nieznani ciwuni	227
7.1.4. Nieznani ciwuni	227
7.1.5. Rod	228

7.2. Wyszogród	229
7.2.1. Tudor	229
8. Setnicy	231
8.1. Kijów	231
8.1.1. Nieznani setnicy	231
9. Miecznicy	231
9.1. Kijów	231
9.1.1. Nieznani miecznicy	231
9.1.2. Wasyl	232
9.1.3. Sawa Jaryszenicz	233
10. Ośmiennik	235
10.1. Kijów	235
10.1.1. Petriło	235
11. Gorodnik	237
11.1. Wyszogród	237
11.1.1. Żdan Nikoła	237
12. Mytnik	238
12.1. Białogród	238
12.1.1. Nieznany mytnik	238
13. Urzędnicy o niustalonych stanowiskach	239
13.1. Ioan	239
13.2. Tuły	241
13.3. Zdesław Ggeujewicz	246
13.4. Sławiata	249
13.5. Nażyr	253
13.6. Mirosław	255
13.7. Iwanko Cziudinowicz	258
13.8. Mirosław Andrzejewicz	260
13.9. Dobrynka	262
13.10. Radiło	264
13.11. Michal	265
13.12. Piotr Borysławowicz	268
13.13. Gleb Rakoszczyk	273
13.14. Stepen Milaticz	276
13.15. Jakun Milaticz	277
13.16. Nażyr Perejaślawicz	278
13.17. Giurata Semkowicz	282
13.18. Wołodysław Worotiślawowicz	284
13.19. Wasyl Nastaszcz	286
13.20. Wasyl Wołkowicz	288
13.21. Dawid Borynicz	289
13.22. Zawid	291
13.23. Kosniatin Wasilewicz	293
13.24. Kosniatin Chotowicz	296
13.25. Nestor Borysławowicz	298
13.26. Dmitr Chrobry	300

13.27. Sbyślaw Źyrosławowicz	302
13.28. Iwanko Tworimiricz	304
13.29. Stepaniec	305
13.30. Oleksa Światosłowicz	306
13.31. Cziuryna	309
13.32. Rogwołod	309
13.33. Worotisław Petrowicz	311
13.34. Piotr Akierowicz	313
Zakończenie	319
Wykaz urzędników ziemi kijowskiej według urzędów	323
Wykaz urzędników ziemi kijowskiej według ośrodków administracyjnych	333
Bibliografia	343
Summary	373
Анотація	377